

SPRÁVCOVSTVO

TEXTY NA TENTO TÝŽDEŇ:

5 Moj 8,18; Ž 50,12; Mat 24,46; 25,14-30; Luk 4,16; 1 Kor 6,19.20

ZÁKLADNÝ VERŠ

Lebo každému, kto má, sa pridá a bude mať hojnosť... Mat 25,29

Správcovstvo nie je obmedzené na prinášanie finančných darov a na presvedčenie, že sme Bohu odovzdali desať percent z nášho príjmu. Aj keď to k tomu určite patrí, podstatou správcovstva je oveľa hlbšia.

Výraz správcovstvo naša spoločnosť nechápe, dokonca je jej cudzí. V súčasnom slovníku ani nemáme výraz, ktorý by obsahoval bohatstvo ukryté v slove správca. V iných jazykoch sa toto slovo prekladá výrazom manažér, ktorý sa zdá byť dosť neadekvátny, pretože vyjadruje silný podtón nezávislosti; alebo vedúci, čo je zase veľmi administratívny pojem a nevyjadruje osobný vzťah; alebo veľvyslanec, čo je zas príliš politický pojem a chýba mu prvok podriadenosti sluhu. V slovenčine máme výraz správca v zmysle spravovania hospodárskych záležitostí – napríklad správca budovy, správca školy, správca fondu. Tento výraz však nevystihuje zodpovednosť, akú má správca z biblického pohľadu.

TÝŽDEŇ V SKRATKE

Ako využívam ako správca svoje schopnosti, čas, materiálne zdroje a všetko, čo mi Boh dal? Uvedomujem si moju zodpovednosť voči môjmu Tvorcovi a Vykupiteľovi? S tým všetkým súvisí pojem správcovstvo.

OSNOVA

- Naša zodpovednosť za múdre využívanie svojich schopností (Mat 25,14-30)
- Naša zodpovednosť za múdre využívanie času (Luk 4,16)
- Naša zodpovednosť za múdru starostlivosť o vlastné telo (1 Kor 6,19.20)
- Naša zodpovednosť za múdre hospodárenie s majetkom (5 Moj 8,18; Mat 23,23)
- Múdre hospodárenie v čase očakávania Pána (Mat 24,42-46)

II TALENTY

Keby sa udeľovala cena za najjasnejší výklad nejakej hlbokej všeobecne platnej myšlienky, celkom ľahko by ju mohol získať Ježiš za podobenstvo o talentoch.

❓ Aké základné posolstvo o správcovstve vyplýva z Ježišových slov zaznamenaných u Mat 25,14-30?

1. Každý človek má určité schopnosti, nadanie. Všimni si, že každý sluha dostal jeden alebo viac talentov. Nebol sluha, ktorý by nedostal nič. To je prvá vec, ktorú chcel Ježiš zdôrazniť svojim učeníkom.
2. Každý človek má iné množstvo schopností. S touto realitou sa jednoducho musíme zmieriť. Niektorí ľudia sú obdarovaní mnohými schopnosťami, zatiaľ čo iní nie sú takí „multitalentovaní“. Tí, čo sú viac obdarovaní, by nikdy nemali hľadiť opovrhlivo na tých menej obdarovaných. Ježiš v podobenstve jasne ukázal, že nezáleží na množstve talentov, ktoré nám zveril, ale na tom, čo urobíme s tým, čo sme dostali.
3. Niektorí odmietajú používať svoje nadanie. Iní nikdy nezistili, aké schopnosti majú. Je smutné, že o to nemali záujem, alebo že ich nikto na ich dary neupozornil. Alebo svoje dary rozpoznavali, ale z rôznych dôvodov nechcú investovať energiu do rozvíjania týchto darov.
4. Nevyužívať svoje schopnosti je vážna vec. Lenivý a neschopný sluha nedostane druhú šancu. Čítame, že ho vyhodili von do tmy, kde „bude plač a škrípanie zubami“. (Mat 25,30) Je to symbolický opis úplnej ničoty večnej smrti. Ak nepoužívame to, čo nám Boh zveril, škodí nám to nielen v tomto živote, ale ohrozuje to aj náš večný život. Z toho vyplýva, že byť verným sluhom nie je nejaká vedľajšia otázka, ale nevyhnutný znak učeníctva. (1 Kor 4,1.2)

❓ Aké máš dary? Ako ich využívaš? Používaš ich len pre seba na naplnenie svojich túžob, alebo ich tiež používaš v službe Bohu? Prečo je táto otázka také dôležitá?

ČAS

Je veľa kníh a rôznych kurzov o využívaní času. Majú pomôcť miliónom ľudí lepšie využívať čas. Mnohí kresťania by urobili dobre, keby si niektoré z nich prečítali alebo absolvovali nejaký dobrý seminár. Ale využívanie času má v sebe aj také aspekty, ktoré kresťan zistí len čítaním Biblie – a najmä učením sa od Ježiša.

? Čo sa z evanjelií dozvedáme o spôsobe, akým Ježiš využíval čas? Ktoré prvky by sme si mali všimnúť – okrem toho, že veľa kázal a uzdravoval? Čo sa ešte môžeme dozvedieť z nasledujúcich textov?

Mat 4,23

Mar 1,29-31

Luk 4,16

Ján 2,1-11

Ján 12,2

V dnešnom svete naplnenom stresom nás Ježišov príklad môže naozaj povzbudiť. Preto sa oplatí nasledovať ho. Ježiš ťažko pracoval a naplno žil pre svoje poslanie. Dbal však na to, aby sa neokrádal o sobotné požehnanie. Evanjeliá jasne hovoria o tom, že mal čas pre svojho Otca, pre svojich priateľov, mal čas na odpočinok a na jedlo. Takýto spôsob využívania času prinesie požehnanie všetkým, ktorí to robia podobne.

Biblia nechváli workoholikov (ľudí závislých od práce), no ani tých, ktorí si veci zľahčujú. Aj v tom sa máme usilovať o vyváženosť – teda urobiť, čo urobiť potrebujeme, ale zároveň sa chrániť pred citovým a fyzickým „vyhorením“. Boh má ako prvý nárok na náš čas. Preto je také dôležité každodenné spoločenstvo s Bohom na modlitbe a pri rozjímaní. Dôležité je aj zachovávanie soboty a pestovanie spoločenstva so spoluveriacimi. Aj naši blízki majú právo na spravodlivý diel nášho času. Až potom je čas na prácu, oddych a množstvo ďalších vecí. Aj zbor má nárok na značnú časť nášho času. Ale vždy to musí byť v určitej rovnováhe, aby sme nepadli do žiadneho extrému.

? K čomu máš sklon – robiť skôr menej, alebo príliš veľa? Ako nájsť správnu vyváženosť v správcovstve vlastného času? Prečo je to dôležité?

NAŠE TELO

V sekulárnom svete považuje väčšina ľudí svoje telo za svoje vlastníctvo. V plnej miere rozhodujú o tom, čo s ním urobia. Robí to tak nielen obrovské množstvo žien, ktoré tvrdia, že o umelom prerušení tehotenstva môžu rozhodovať samy bez ohľadu na čokoľvek iné, ale aj všetci tí, čo žijú s pocitom, že majú právo škodiť svojmu telu požívaním nelegálnych drog, jedením veľkého množstva nezdravej stravy alebo voľným striedaním sexuálnych partnerov.

❓ Čo nám verše 1 Kor 6,19.20 hovoria o tom, ako sa máme starať o svoje telo? Ako ich zrealizovať v živote?

Bezprostredný kontext naznačuje, že apoštol Pavol myslel najmä na zneužívanie tela sexuálnymi nemravnosťami. Nanešťastie, dnes sa s tým stretávame v mnohých častiach sveta rovnako, ako to bolo v starovekom Korinte – meste známom svojou skazenosťou.

Základná myšlienka hovorí, že by sme nemali hrešiť proti svojmu telu, pretože nepatrimé sami sebe. Po prvé, Boh nás stvoril prostredníctvom Ježiša Krista. On je náš Tvorca. Jemu sme zodpovední za všetko, čo robíme. Po druhé, on je náš Vykupiteľ – ten, ktorý nás vykúpil za vysokú cenu.

Byť správcom svojho tela znamená tiež dobre sa starať o svoje zdravie. Súvisí to nielen s tým, čo jeme, ale tiež koľko odpočinku si doprajeme a ako si cvičením udržiavame dobrú telesnú kondíciu. A snáď je zbytočné pripomínať škodlivosť návykových alebo inak nebezpečných látok.

Aj v tomto prípade je potrebné snažiť sa o vyváženosť. „Zdravie samo osebe nemá byť našou prvoradou starosťou. Malo by byť súčasťou kresťanského životného štýlu a fungovať skôr automaticky. Prílišné zaoberanie sa zdravím môže byť určitou formou modlárstva, pretože bráni uspokojivému vzťahu s Bohom. Zdravie umožňuje slúžiť Bohu, ale nie je samoúčelné.“ (Leo R. Van Dolson a J. Robert Spangler)

❓ Rozmýšľaj o všetkých svojich zdravotných návykoch, nielen o strave. Čo by si potreboval radikálne zmeniť a čo aspoň vylepšiť? Aké zmeny môžeš urobiť hneď? Čo ti bráni konať podľa tvojho najlepšieho presvedčenia?

NAŠE MATERIÁLNE VLASTNÍCTVO

Ako sme si ukázali, kresťanské správcovstvo nesúvisí len s peniazmi, hoci je jasné, že sa týka aj nášho hospodárenia s financiami. Peniaze sú dôležitou súčasťou nášho života a v správcovstve zohrávajú rozhodujúcu rolu.

? Aké ponaučenie vyplýva z veršov 3 Moj 27,30; 5 Moj 8,18; Ž 50,12; Mal 3,8-10; Mat 6,31 a 23,23?

1. Všetko má svoj pôvod u Boha. Boh je vlastníkom všetkého. Dáva nám silu pracovať a zarábať si na živobytie. Tí, čo hovoria: „To všetko je výsledkom mojej ťažkej práce,“ zabúdajú na dôležitú vec – je to Boh, kto im dal silu a schopnosť pracovať.
2. Boh má prvé miesto vo všetkom, čo máme a čo robíme, vrátane toho, na čo použijeme peniaze. Predtým ako niečo zo svojich peňazí minieme, presvedčme sa, či sme odložili čiastku na desiatky a dary. Zvyšok použijeme zodpovedne. Pamätajme na to, že správcovstvo sa týka použitia všetkých peňazí, ktoré nám boli zverené.
3. Boh očakáva, že jeho ľud mu vráti prinajmenšom desatinu z toho, čo mu Boh požehnal. Je to z našej strany prejav dôvery voči Bohu. Také pravidlo platilo v Starej zmluve a tento princíp nebol nikdy zrušený. V starozmluvnej dobe sa desiatky odovzdávali kňazom, ktorí ich použili v službe vo svätyni. Dnes sú naše desiatky použité na financovanie celosvetového poslanca, ktoré Boh zveril svojej cirkvi.
4. Čím viac dávame, tým viac sme požehnaní. Vyskúšaj to a presvedčíš sa o pravdivosti slov, že „blahoslavenejšie je dávať ako prijímať“. (Sk 20,35)

? Jedno anglické príslovie hovorí: „Namiesto rozprávania prispej peniazmi.“ Zmysel je jasný: Ľudia môžu rozprávať o tom, že v niečo veria, ale ak nie sú ochotní investovať do toho svoje peniaze, ich reči sú prázdne. Čo hovorí dávanie desiatkov a darov o tom, kde je skutočne naše srdce? Čo ti tvoje dávanie prezrádza o tvojej viere?

KÝM ČAKÁME

V podobenstve o talentoch je dôležitá myšlienka, ktorú by sme nemali prehliadnuť. V Mat 25 „pán“ (v. 19) odchádza na ďalekú cestu. Po dlhom čase sa vracia a začína so svojimi sluhami účtovať. V Luk 19 čítame o „šľachticovi“, ktorý odišiel do ďalekej krajiny. (v. 12) Kým bol preč, prevzal kráľovstvo a potom sa vrátil domov. (v. 15)

Ježiš jasne hovoril o sebe. Chcel, aby učeníci vedeli, že odíde preč a nejaký čas to potrvá, kým sa zase vráti. Ale keď sa vráti, bude účtovať s tým, čo nám dal.

❓ Čím by sa malo vyznačovať naše čakanie na druhý príchod Ježiša Krista? Aký význam majú tieto verše pre náš praktický život? Mat 24,42-46

Kým čakáme, máme určitý cieľ. Nečakáme v nečinnosti, ale ako oddaní učeníci, ktorí sú nadšenými správcami všetkého, čo dostali. „Máme bdieť a pamätať na príchod Syna človeka. Musíme byť zároveň usilovní a pracovať tak dobre, ako to čakanie vyžaduje. Tie dve veci majú splynúť v jedno. Vyváži sa tým charakter kresťana, zušľachtí sa a bude vyrovnaný. Nemali by sme si myslieť, že všetko ostatné máme zanedbať a venovať sa len rozjímaniu, štúdiu a modlitbe. Ani nemáme drieť a pachtieť sa za niečím do takej miery, že pritom zanedbáme osobné stíšenie. Čakanie, bdenie a práca majú byť vyvážené. (Rim 12,11)“ (AH 23)

Čakáme na návrat toho, komu všetko patrí. Čoskoro sa vráti a bude chcieť vedieť, čo sme urobili s darmi, časom, fyzickou silou a materiálnymi zdrojmi, ktoré nám dal. To, že príde a zhodnotí výsledky nášho správcovstva, by nám nemalo naháňať strach. Obvinenie sluhu, ktorý zakopal svoj talent a nechcel ho užitočne zúročiť, pretože pán je „tvrdý človek“ a chce ťať, kde nesial, bolo úplne nepravdivé. Všimnite si, že verní správcovia nemali takýto negatívny názor. Každá snaha, ktorú vynaložili na splnenie zverenej úlohy, bola náležite ocenená, keď počuli pánove slová: „Vojdi do radosti svojho pána!“ (Mat 25,21)

❓ Keby sa Ježiš vrátil o týždeň, čo by ti asi povedal o využívaní darov, ktoré ti zveril?

ODPORÚČANÉ ŠTÚDIUM

„Pán nebude vyžadovať od tých, ktorí sú chudobní, to, čo nedostali. Nebude žiadať od chorého aktívnu činnosť, ktorú mu nedovoľuje fyzická slabosť. Nikto nemusí smútiť, že nemôže oslavovať Boha darom, ktorý mu nikdy nebol zverený. A ak máš hoci len jediný talent, dobre ho využívaj – a on sa rozhojní. Ak svoje dary nezakopeme, prostredníctvom nich získame ďalšie.“ (E. G. Whiteová v 5BC 1100)

NÁMETY NA UVAŽOVANIE

1. Ako rozumieme celej otázke správcovstva a zodpovednosti voči Bohu v súvislosti so spasením jedine vierou? Sme spasení na základe toho, akými dobrými správcami sme boli? Alebo naše správcovstvo zjavuje realitu našej viery? Ak aj urobíme nejaké chyby, prečo by sme nemali upadať do zúfalstva?
2. Počul si evanjelium o tom, že správny kresťan je zdravý a bohatý? Takéto „evanjelium prosperity“ hlása, že ak žiješ správne, Boh ťa obdarí dobrým zdravím a množstvom peňazí. Čo je na tom nebiblické? Prečo je to prekrútením skutočných princípov správcovstva?
3. Uvažujte o nasledujúcom výroku: „Najvýznamnejší, najobdarovanejší ľudia sú nanič, ak sa nedajú Bohu k dispozícii. Použitelnosť je dôležitejšia ako schopnosti a nadenie.“ (Mike Nappa)
4. Čo by si poradil spoluveriacemu, ktorý prežíva finančnú krízu a preto tvrdí, že nemôže dávať desiatky a dary? Aký prístup by sme mali zvoliť, aby sme takémuto človeku naozaj pomohli?

ZHRNUTIE

Každý z nás dostal jeden alebo viac darov. Boli nám zverené aj určité finančné prostriedky. Ako od správcov sa od nás čaká, že budeme spravovať tieto prostriedky čo najlepšie podľa svojich schopností a súčasne uznávať, že všetko, čo máme, je Božím darom. Správcovstvo by nemalo byť ťažkou povinnosťou, ale radostným určením si priorit vo všetkých aspektoch nášho života.